

Ελλάδα: Η κυβέρνηση αποτυγχάνει στην προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων

Η ΕΕ πρέπει να πιέσει την Ελλάδα να αναλάβει δράση

(Αθήνα, 22 Δεκεμβρίου 2008) – Περίπου χίλοι ασυνόδευτοι ανήλικοι αλλοδαποί που εισήλθαν στην Ελλάδα το 2008, χωρίς να συνοδεύονται από τους γονείς τους ή από κάποιον άλλο ενήλικα που να έχει την ευθύνη τους, αγωνίζονται να επιβιώσουν χωρίς καμία κρατική βοήθεια, αναφέρει η Human Rights Watch σε μια νέα έκθεσή της που δημοσιεύεται σήμερα. Μολονότι είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελλάδα αψηφά ακόμα και τις πλέον βασικές υποχρεώσεις της σε ό, τι αφορά την διασφάλιση των δικαιωμάτων των παιδιών αυτών, πολλά από τα οποία προέρχονται από εμπόλεμες χώρες μεταξύ των οποίων το Αφγανιστάν, η Σομαλία και το Ιράκ, και έχουν ειδικές ανάγκες.

Η έκθεση με τον τίτλο «Αφημένα στη Μοίρα τους: Η συστηματική αποτυχία παροχής προστασίας στους ασυνόδευτους ανηλίκους στην Ελλάδα» καταγράφει στις 111 σελίδες της τα δεινά της πλειοψηφίας των ασυνόδευτων παιδιών που εισήλθαν στην Ελλάδα και αναγκάζονται να παλεύουν σε καθημερινή βάση για την επιβίωσή τους.

“Η Ελλάδα έχει αποτύχει τελείως στην προστασία των παιδιών αυτών. Εργάζονται σε επικίνδυνες δουλειές, σε δουλειές όπου τα εκμεταλλεύονται-ζητιανεύουν και ζουν σε άθλια καταλύματα ή κοιμούνται σε πάρκα» δηλώνει η Simone Troller, ερευνήτρια στη Human Rights Watch για θέματα δικαιωμάτων των παιδιών. “Αντί να προσπαθούν να εξασφαλίσουν την ουσιαστική προστασία των παιδιών αυτών, οι υπεύθυνοι τα εγκαταλείπουν, αφήνοντάς τα να ζουν στο δρόμο χωρίς οποιαδήποτε βοήθεια.”

Η έκθεση της Human Rights Watch περιλαμβάνει επίσης στοιχεία για την κακομεταχείριση που υφίστανται τα παιδιά αυτά στα χέρια Ελλήνων κρατικών υπαλλήλων, μεταξύ των οποίων λιμενικοί και αστυνομικοί. Τα ασυνόδευτα παιδιά διατρέχουν τον κίνδυνο να υποστούν βασανιστήρια, π.χ. εικονικές εκτελέσεις, και απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση, όπως συστηματικούς ξυλοδαρμούς ή κλωτσιές. Οι αρχές θέτουν, συστηματικά υπό κράτηση

ασυνόδευτα παιδιά ακόμα και δεκάχρονα κορίτσια. Συχνά τα παιδιά αυτά κρατούνται μαζί με ενήλικες, κάτι που καθιστά ακόμα πιο ευάλωτη τη θέση τους.

Τα περισσότερα παιδιά έρχονται αντιμέτωπα με τεράστια προβλήματα στην προσπάθειά τους να ζητήσουν άσυλο στην Ελλάδα, ενώ οι πιθανότητες που έχουν να αναγνωρισθούν ως πρόσφυγες είναι σχεδόν μηδαμινές. Επιπλέον, αν τα παιδιά αυτά υποβάλουν αίτημα για άσυλο αλλά αποφασίσουν κατόπιν να συνεχίσουν το ταξίδι τους σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα, ενδέχεται να επιστραφούν στην Ελλάδα βάσει του Κανονισμού Δουβλίνο II της ΕΕ. Ο κανονισμός αυτός επιτρέπει στα κράτη μέλη της ΕΕ να επιστρέφουν ένα ασυνόδευτο παιδί σε εκείνο το κράτος της Ένωσης όπου το παιδί υπέβαλε για πρώτη φορά αίτημα για άσυλο.

“Τα παιδιά αυτά βρίσκονται παγιδευμένα στην Ελλάδα. Δεν έχουν καμία κρατική φροντίδα, δεν μπορούν να φύγουν νόμιμα από τη χώρα, δεν βρίσκονται νόμιμα στην Ελλάδα και δεν μπορούν να επιστρέψουν στην πατρίδα τους” δήλωσε η Troller.

Ζώντας κάτω από αυτές τις απελπιστικές συνθήκες, τα ασυνόδευτα παιδιά αντιμετωπίζουν επιπλέον τον κίνδυνο να πέσουν θύματα δικτύων διακίνησης. Ένα 14χρονο αγόρι που ζούσε χωρίς οποιαδήποτε κρατική μέριμνα περιέγραψε στη Human Rights Watch πώς ένας ξένος το πλησίασε σε ένα πάρκο με την υπόσχεση να τον πάρει στο εξωτερικό: “κάποιος άνθρωπος μου είπε ότι μπορούσε να μεταφέρει παιδιά στην Ευρώπη .... Μου είπε ότι είναι μια κυρία από μια άλλη χώρα της Ευρώπης και θέλει να μεταφέρει παιδιά σε άλλη χώρα. Η κυρία θα ερχόταν να πάρει τα παιδιά στο εξωτερικό, αν δεν τους είχαν πάρει τα δακτυλικά αποτυπώματα. Με ρώτησε αν ήθελα να πάω. Μου είπε ότι δεν θα κόστιζε τίποτα ... ήθελαν μόνο παιδιά που είναι μόνα τους. Μου είπε ότι η κυρία αυτή ήταν από μια οργάνωση για πρόσφυγες, ίσως τη UNICEF.”

“Τα παιδιά αυτά, πολλές φορές, φεύγουν για να γλυτώσουν από τον πόλεμο και τη βία και δεν έχουν κανένα να τα προσέχει. Ανήκουν σε μια από τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες που υπάρχουν στην Ελλάδα. Η αδιαφορία της ελληνικής κυβέρνησης τα πλήττει εντονότερα” λέγει η Troller. “Απαιτείται, και μάλιστα έχει καθυστερήσει σημαντικά, να υπάρξει ένα ουσιαστικό και άμεσο μήνυμα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ότι δεν πρόκειται πλέον να ανεχθεί τέτοιες πρακτικές.”

Η έκθεση περιλαμβάνει συστάσεις προς την ελληνική κυβέρνηση και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μεταξύ των συστάσεων αυτών περιλαμβάνονται οι εξής:

- Τα κράτη μέλη της ΕΕ καλούνται να αναστείλουν τις επαναπροωθήσεις ασυνόδευτων παιδιών στην Ελλάδα, βάσει του Κανονισμού Δουβλίνο ΙΙ της ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να εξετάσει το ενδεχόμενο να ξεκινήσει διαδικασία παραπομπής της Ελλάδας για παράλειψη τήρησης των νόμιμων υποχρεώσεών της σε ό, τι αφορά τις συνθήκες υποδοχής των ασυνόδευτων παιδιών και τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες χορήγησης και ανάκλησης του καθεστώτος του πρόσφυγα.
- Η ελληνική κυβέρνηση καλείται να δώσει άμεση προτεραιότητα στην προστασία των παιδιών αυτών, με το να καταγράφει και να παρακολουθεί την πορεία του κάθε παιδιού και να φροντίζει ώστε τα παιδιά αυτά ζουν σε συνθήκες ασφάλειας και . Επίσης καλείται να σταματήσει να τα θέτει υπό κράτηση, εκτός αν τούτο αποτελεί αναλογικό και έσχατο μέτρο.
- Οι Έλληνες κρατικοί λειτουργοί πρέπει να σταματήσουν να κακομεταχειρίζονται τους ασυνόδευτους ανήλικους. Οι αρχές οφείλουν πάραυτα να ερευνήσουν όλες τις καταγγελίες για άσκηση βίας από κρατικούς υπαλλήλους, να ασκήσουν διώξεις κατά των δραστών και να καταδικάσουν δημόσια τέτοιες πράξεις.

Επιλεγμένες Μαρτυρίες από Ασυνόδευτους Ανήλικους Αλλοδαπούς

Ο δεκαεξάχρονος Τζαφάρ Φ. από το Αφγανιστάν μας περιέγραψε πώς αυτός και άλλα δύο αγόρια υπέστησαν κακομεταχείριση από τέσσερις λιμενικούς στην Πάτρα:

"Με συνέλαβαν. Πρώτα πέταξαν στη θάλασσα το σάκο μου και μετά [εμάς]. Μετά μας έβγαλαν έξω και μας έδειραν. Εμένα με πέταξαν στη θάλασσα, με έβγαλαν έξω, με έδειραν, μετά με ξαναπέταξαν στο νερό, με έβγαλαν και με ξαναέδειραν. "

Ένα δωδεκάχρονο κορίτσι από το Αφγανιστάν, η Σαρζάντ Π. συνελήφθη και κρατήθηκε σε μεθοριακό φυλάκιο της αστυνομίας στην περιοχή του Έβρου για ένδεκα μέρες χωρίς να της επιτρέψουν να βγει έξω. Περιγράφει ως εξής το χώρο αυτό:

"Δεν είχα κρεβάτι, μόνο μια κουβέρτα. Η κουβέρτα ήταν βρώμικη και είχε πολλά ζώφια – που τσιμπούσαν. Μας τσίμπαγαν τη νύχτα. Δεν μπορούσαμε να κοιμηθούμε. Συνεχώς ξυνόμασταν. "

Ο Αντίσα Π. από τη Νιγηρία έχει ζητήσει άσυλο αλλά έχει μείνει απροστάτευτος. Όταν τον συναντήσαμε, κοιμόταν στα δημόσια πάρκα.

"Ακόμα και τώρα δεν έχω πού να μείνω... τώρα κοιμάμαι στους δρόμους. Δεν μένω πουθενά. Κρυώνω σε όλο το κορμί μου. Δεν αισθάνομαι ασφαλής. Κάνω βόλτες μέχρι τη μία ή τις δύο το πρωί. Κατόπιν, βρίσκω ένα πάρκο και κοιμάμαι. "

Ο δεκατετράχρονος Βαλή Π. από το Αφγανιστάν μας περιέγραψε πώς βγάζει το ψωμί του δουλεύοντας σε μια επικίνδυνη δουλειά στις οικοδομές:

"Περπατώ σε ξύλινα δοκάρια που είναι ψηλά μέχρι πέντε ορόφους. Είναι επικίνδυνο να περπατάς στη [σκαλωσιά] και είναι δύσκολο να κρατάς την ισορροπία σου σε ένα δοκάρι όταν μεταφέρεις ένα μεγάλο κουβά. Ο φίλος μου έπεσε από το δεύτερο όροφο από μια σκαλωσιά. Χτύπησε το χέρι του... πήγε στο νοσοκομείο και έμεινε εκεί δύο εβδομάδες. "